

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel:	DJ-633530
Naam opsteller voorstel	: Roel van der Heijde (0495-575452)	Zaaknummer:	633528
Portefeuillehouder	: A.A.M.M. (Jos) Heijmans	Publicatie:	Openbaar

Onderwerp

Evaluatie cameratoezicht 2018.

Voorstel

Kennis te nemen van het rapport Evaluatie Cameratoezicht 2018.

Inleiding

In de gemeenteraad van 24 januari 2018 is cameratoezicht uitgebreid aan de orde gekomen. Het voorstel was om te besluiten om artikel 2:78, lid 1, van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) te wijzigen conform ontwerpraadsbesluit. Hierin staat dat de burgemeester de bevoegdheid krijgt om mobiele camera's in te zetten door het woord 'vast' te verwijderen uit de APV. Daarbij is afgesproken dat er een evaluatie cameratoezicht werd uitgebracht voor het jaar 2018.

Beoogd effect/doel

De bijgevoegde rapportage evaluatie cameratoezicht 2018 geeft inzicht in het huidige gebruik en de mogelijke opties van (mobiel) cameratoezicht.

Argumenten

De inhoudelijke argumenten zijn verwerkt in de evaluatie.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Weert, 28 november 2018	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
	akkoord							
	bespreken							
Soort besluit: Besluit college								

18-12-2018

In te vullen door het B&W secretariaat:

Akkoord

Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder

Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 18-12-2018

Niet akkoord

Gewijzigde versie

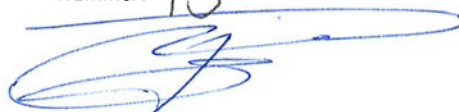
A-stuk

B-stuk

C-stuk

De secretaris,

Nummer: 15

Financiële, personele en juridische gevolgen

Tot mei 2018 werden de beelden in het weekend live uitgelezen door een observatiemedewerker in de meldkamer van het politiebureau in Roermond. De totale jaarlijkse kosten voor het cameratoezicht bedragen € 9.900,-.

Sinds mei 2018 worden de camerabeelden enkel opgenomen en slechts op aanvraag live uitgekeken. De kosten van het live-uitkijken worden vanaf mei niet meer gemaakt. De totale kosten voor het cameratoezicht in 2018 bedragen daardoor € 4.140,-.

Uitvoering/evaluatie

Openbare orde

Momenteel hangt er één vaste dome-camera op de Oelemarkt ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. Deze camera is het gehele jaar operationeel en de beelden worden opgenomen in de meldkamer van het politiebureau te Roermond

Tot mei 2018 werden de beelden in het weekend live uitgelezen door een observatiemedewerker in de meldkamer van het politiebureau in Roermond. Sinds mei 2018 worden de camerabeelden enkel opgenomen en slechts op aanvraag live uitgekeken.

In de huidige situatie kan de camera op de Oelemarkt enkel een beperkt deel van de Oelemarkt waarnemen. Een totaal overzicht is er niet. Dat wil zeggen dat als er zich een incident voordoet, waar de camera op dat moment niet op gericht staat er geen beeldopnamen worden geregistreerd.

Communicatie/participatie

Het evaluatierapport is openbaar en wordt via de TILS-lijst aan de gemeenteraad aangeboden.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Gerard Lenders, coördinator integrale veiligheid, Gemeente Weert.

Extern:

- Koos Geurts, coördinator integrale veiligheid, Gemeente Roermond;
- Bart van de Sanden, Projectleider Vision ISP security (cameratoczicht);
- Coen Held, operationeel expert wijkagent; evenementen;
- Jules Geraedts, Generalist GGP Politie, openbare orde coördinator, Gemeente Weert;
- Marc Gevers, Hoofdagent Politie, openbare orde coördinator, Gemeente Weert.

Bijlagen:

- Rapport "Evaluatie Cameratoczicht 2018".

EVALUATIERAPPORTAGE

Cameratoezicht Weert 2018

20-11-2018

1 | Inleiding

In de gemeenteraad van 24 januari 2018 is cameratoezicht uitgebreid aan de orde gekomen. Het voorstel was om te besluiten om artikel 2:78, lid 1, van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) te wijzigen conform ontwerpraadsbesluit. Hierin staat dat de burgemeester de bevoegdheid krijgt om mobiele camera's in te zetten door het woord 'vast' te verwijderen uit de APV.

Het voorstel is aanvaard. Daarbij is afgesproken dat er een evaluatie cameratoezicht wordt uitgebracht voor het jaar 2018. Deze evaluatie ligt momenteel voor u.

2 | Samenvatting

Volgens artikel 2:78 lid 1 is de burgemeester is bevoegd, overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet, te besluiten tot plaatsing/gebruik van camera's voor een bepaalde duur ten behoeven van het toezicht op een openbare plaats. Dit voor zover dit naar oordeel van de burgemeester, politie en justitie, gerechtvaardigd is.

Indien een camera een onevenredige inbreuk maakt op de belangen van de betrokkenen in verhouding tot het te dienen doel (proportionaliteit) of het doel ook op een anderen, voor de betrokkenen minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt (subsidiariteit), dan is de inzet van een (mobiele) camera niet geoorloofd.

Tijdens Weert Kermis is wederom succesvol gebruikt gemaakt van mobiel cameratoezicht in het kader van crowdmanagement en openbare orde handhaving onder regie van de politie.

Momenteel hangt er één vaste camera op de Oelemarkt. Deze wordt enkel live uitgekeken in het weekend op aanvraag van de politie. De camera beslaat maar een gedeelte van de Oelemarkt en dient fysiek te worden aangestuurd om andere delen van het gebied in kaart te brengen. De innovatieve ontwikkeling op het gebied van cameratoezicht houdt in dat de gehele Oelemarkt middels sensoren inzichtelijk kan worden gebracht en er tevens gericht cameratoezicht mogelijk is middels een dome-camera. Een dome-camera is een zogenaamde pan-tilt-zoom camera (oftewel: koepelcamera). Pan-tilt-zoom wil zeggen dat de camera zowel horizontaal als verticaal kan worden aangestuurd en dat de camera de mogelijkheid heeft om te worden in- en uit-gezoomd. Deze optie wordt onderzocht.

Inhoud

1 Inleiding	2
2 Samenvatting	3
3 Wijziging Gemeentewet en APV	5
4 Wijziging APV	5
5 Cameratoezicht openbare orde	5
6 Cameratoezicht evenementen	6
7 Drones.....	6
7.1 Algemeen	6
7.2 Drone als alternatief voor mobiel cameratoezicht	8
7.3 Handhaving.....	8
7.4 Privacy	8
7.5 No Fly Zones	8
8 Wetgeving.....	9
9 Faciliteiten	9
10 Politie	11
11 Cijfers 2017 & 2018	11
12 Financieel.....	11
12.1 Jaarlijkse kosten cameratoezicht	11
12.2 Kosten cameratoezicht 2018.....	11

3 | Wijziging Gemeentewet en APV

Op 1 juli 2016 is artikel 151c van de Gemeentewet gewijzigd. Deze wijziging betekent dat 'vast' cameratoezicht vervangen is door 'cameratoezicht'. Met de term 'cameratoezicht' wordt dan zowel vast als mobiel (ook wel flexibel of tijdelijk genoemd) cameratoezicht bedoeld.

4 | Wijziging APV

De gemeenteraad van de gemeente Weert heeft gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 december 2016; gelet op de artikelen 149 en 151c, eerste lid, van de Gemeentewet besloten om de volgende wijziging van de APV gemeente Weert vast te stellen:

Artikel 2:78, lid 1, komt te luiden:

De burgemeester is bevoegd, overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet, te besluiten tot plaatsing/gebruik van *camera's* voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats. Dit voor zover dit naar oordeel van de burgemeester, politie en justitie, gerechtvaardigd is.

Het college heeft voor de raadsvergadering van 17 mei 2017 voorgesteld om in artikel 2:78, lid 1, APV over cameratoezicht in de openbare ruimte het woord "vaste" weg te halen, waardoor het artikel gaat gelden voor zowel vaste als mobiele camera's.

Het effect/doel van de voorgestelde wijziging is dat er naast de inzet van vaste camera's in daarvoor in aanmerking komende gevallen ook mobiele camera's kunnen worden ingezet.

De procedure voor de inzet van mobiel cameratoezicht en de bevoegdheid van de burgemeester blijven voor de inzet van mobiele camera's hetzelfde als die momenteel voor de inzet van vaste camera's gelden. Dat betekent dat de gemeenteraad altijd geïnformeerd dient te worden. Het enige dat zal wijzigen ten opzicht van de huidige regeling is het keuzeaanbod met betrekking tot de camera's.

De procedure bij de inzet van cameratoezicht is als volgt en blijft onveranderd:

1. Overleg met de driehoek bestaande uit politie, Openbaar Ministerie en burgemeester; het cameratoezicht dient subsidiair en proportioneel te zijn;
2. De gemeenteraad, indien mogelijk vooraf informeren;
3. Openbaar bekend maken besluit;
4. Het toegepaste cameratoezicht evalueren; resultaten terugkoppelen naar gemeenteraad.

5 | Cameratoezicht openbare orde

Momenteel hangt er één vaste camera op de Oelemarkt ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. Deze camera is het gehele jaar operationeel en de beelden worden opgenomen in de meldkamer van het politiebureau te Roermond. Artikel 151c, lid 9, van de Gemeentewet bepaalt dat de camerabeelden na ten hoogste vier weken worden vernietigd. De camerabeelden kunnen langer worden bewaard indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit. Dus niet voor andere doeleinde zoals (bestuurlijk) toezicht, handhaving en/of inspectie.

Tot mei 2018 werden de beelden live uitgelezen door een observatiemedewerker in de meldkamer van het politiebureau in Roermond. Roermond heeft in totaal ongeveer 70 cameraposities en Weert is er daar één van. De kans dat de observant eerder een incident waarneemt is kleiner dan wanneer

de openbare orde handhavers (politie en/of handhaving) dat zelf doen. Deze werkwijze is kostenbesparend en werkt als volgt:

Sinds mei 2018 worden de camerabeelden enkel opgenomen en slechts op aanvraag live uitgekeken. Op het moment dat de politie constateert dat er een incident voortdoet of zich mogelijk voor gaat doen nemen zij contact op met de meldkamer in Roermond. De observatiemedewerker heeft op dat moment de mogelijkheid om de camera aan te sturen en mee te kijken. Eventuele registraties worden vastgelegd.

6 | Cameratoezicht evenementen

Tijdens het evenement Weert Kermis 2018 is het mobiele cameratoezicht toegepast. Tijdens deze editie is gebruik gemaakt van zeven mobiele camera's in de binnenstad van Weert. Ten opzichte van het vorige jaar is dit uitgebreid met één camera. Deze werd geïnstalleerd op het stationsplein met zicht op de stationstunnel. Vorige jaar vormde dat punt een bottleneck op de kermis.

De camera's zijn tijdelijk opgehangen, van 27 september t/m 4 oktober 2018. De camera's zijn geïnstalleerd door FE Telecom en de beelden werden onder regie van de politie uitgelezen in een mobiel commandocentrum, tevens van dezelfde leverancier.

Primair worden de beelden gebruikt om de publiekstromen te monitoren om daarmee te kunnen sturen op het crowdmanagement. Daarnaast worden deze beelden gebruikt om de openbare orde te handhaven.

Op zowel de vrijdag, zaterdag als zondag liepen drie koppels bestaande uit twee crowdspotters over het kermisterrein in het kader van crowdmanagement. Eén koppel was voorzien van een bodycam. De crowdspotters hebben als functie om drukte te ervaren vanuit het publiek en eventuele verdachte gedragingen van bezoekers te communiceren met het commandocentrum middels een portofoonverbinding. Zij worden vanuit het commandocentrum aangestuurd en kunnen een eventuele ontruiming begeleiden. De beelden die zij filmen worden via een livestream uitgelezen op schermen in het commandocentrum. Op deze wijze kunnen alle pleinen in beeld worden gebracht en kan de regie vanuit het commandocentrum de drukte op straat ervaren. De beelden van de bodycam worden niet opgenomen.

De camera's hebben effect gehad. Zo kon bijvoorbeeld aan de hand van opgenomen beelden een jongeman worden gearresteerd, nadat hij een raam van een kermiswagen had vernield die op de Langstraat stond geïnstalleerd.

7 | Drones

7.1 Algemeen

Met het begrip 'drone' wordt bedoeld een onbemand luchtvaartuig. Andere begrippen die in dit kader ook vaak worden gebruikt zijn:

- Unmanned Aircraft (UA): een onbemand luchtvaartuig
- Unmanned Aerial Vehicle (UAV): een onbemand luchtvaarttoestel
- Unmanned Aircraft System (UAS): een onbemand luchtvaartuigstelsel
- Remotely Piloted Aircraft System (RPAS): een onbemand luchtvaartuigstelsel op afstand bestuurd (door een piloot).

Het vliegen met drones wordt steeds populairder. De kosten van een drone dalen en de mogelijkheden zijn talloos, zowel zakelijk gezien als privé. Om het vliegen met drones voor iedereen

veilig te laten verlopen zijn er regels. Deze regels gelden voor iedereen, want op het moment dat je gaat vliegen ben je gebruiker van het luchtruim en gelden de luchtverkeersregels.

Een aantal belangrijke regels:

- Met een drone mag je niet boven groepen mensen of aaneengesloten bebouwing, (spoor)wegen, industrie- en havengebieden of andere bouwwerken vliegen. Dat geldt voor zowel particulieren als de overheid;
- Een drone mag alleen bij daglicht vliegen en mag niet hoger dan 120 meter boven de grond komen;
- Drones verlenen voorrang aan vliegtuigen, helikopters, zweeftoestellen, vrije ballonnen en luchtschepen;
- Het is verboden om in de buurt van luchthavens of andere 'no fly zones' (verboden vlieggebieden) te komen;
- Filmen en fotograferen met een drone mag, mits de privacy van anderen wordt gerespecteerd.

De komst van drones heeft in principe geen gevolgen voor de APV, tenzij er bepaalde gebieden in de gemeente zijn waar het vliegen met drones moet worden verboden. Voor Weert geldt dat een groot deel van de gemeente valt binnen een 'no fly zone', gezien op *afbeelding 1*. Daar mag sowieso niet gevlogen worden met een drone. Dat heeft te maken met de ligging van de luchthaven in Budel 'Kempen Airport'. Voor de bebouwde kom is een drone-verbod niet nodig, omdat het immers al is verboden om boven aaneengesloten bebouwing te vliegen.

Afbeelding 1; No fly zone boven Weert

7.2 Drone als alternatief voor mobiel cameratoezicht

De drone als alternatief voor mobiel cameratoezicht biedt op dit moment in de praktijk waarschijnlijk geen uitkomst. Daarvoor kunnen verschillende argumenten worden aangedragen:

- Praktische omstandigheden: een accu van een drone houdt het momenteel ongeveer 20 minuten vol, waardoor het geen duurzame oplossing voor cameratoezicht is;
- Juridische component: met het oog op de proportionaliteit en subsidiariteit is het waarschijnlijk geen haalbare oplossing. Als het doel op een andere, voor de burger minder ingrijpende wijze bereikt kan worden, dient de inzet van een drone achterwege te blijven.
- Het mobiele cameratoezicht met een drone heeft in de meeste gevallen vooral zin boven groepen mensen, maar juist daar is het op basis van de genoemde regels niet toegestaan om te vliegen;
- Zichtbaarheid van drones: het toezicht met camera's moet voor burgers zichtbaar zijn en aangeduid voor een bepaald gebied. Dat is met drones vaak niet haalbaar.

7.3 Handhaving

Handhaving van de regels voor het vliegen met drones ligt bij de politie, op grond van de algemene toezichtstaak van de politie (art. 3 Politiewet). Voor het niet naleven van de regels kan een boete worden gegeven en kan de drone in beslag worden genomen.

7.4 Privacy

Drones kunnen worden uitgerust met (hoge resolutie) camera's. Hierdoor wordt het mogelijk om (gedetailleerde en ingezoomde) video-opnames te maken vanuit de lucht. Tevens wordt het mogelijk om video-opnames te maken van plaatsen die moeilijk of niet op andere wijzen kunnen worden gemaakt. Drones kunnen bovendien naar behoefte worden gestuurd en zijn in staat om in korte tijd grote afstanden af te leggen.

Indien een camera een onevenredige inbreuk maakt op de belangen van de betrokkenen in verhouding tot het te dienen doel (proportionaliteit) of het doel ook op een anderen, voor de betrokkenen minder nadelige wijze kan worden verwezenlijkt (subsidiariteit), dan is de inzet van deze camera niet geoorloofd.

7.5 No Fly Zones

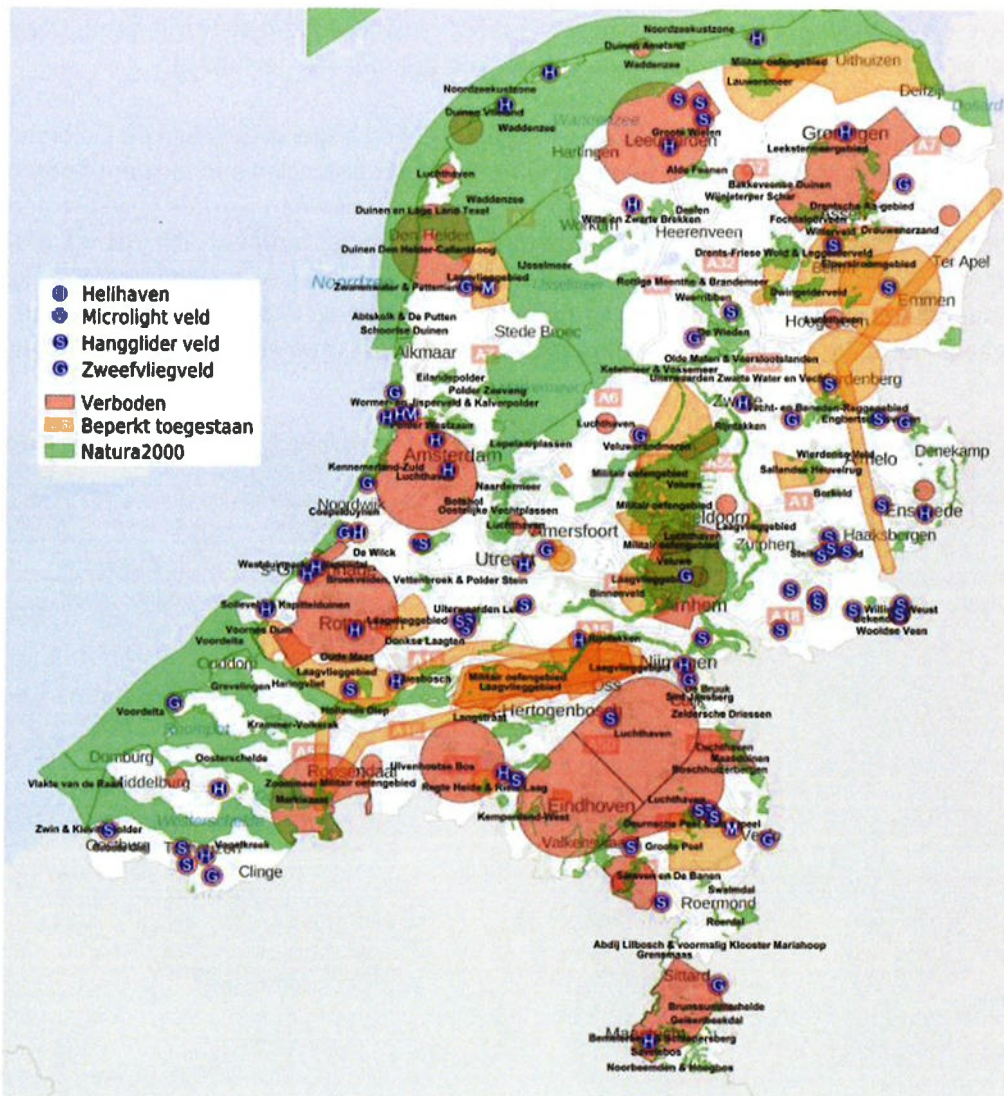
No fly zones zijn aangewezen gebieden waar het verboden is om met drones te vliegen. Op *afbeelding 2* is een overzicht weergegeven met daarop de no fly zones in Nederland.

In het algemeen geldt dat het verboden is op zodanige wijze aan het luchtverkeer deel te nemen dat daardoor personen of zaken in gevaar (kunnen) worden gebracht.

Voor ongecontroleerde luchthavens geldt dat vluchten binnen een afstand van 3 km zijn toegestaan, mits geen bezwaar bestaat bij de exploitant van de luchthaven.

Ook kan sprake zijn van gebieden die tijdelijk en uitzonderlijk worden gebruikt voor de start en landing van luchtvaartuigen; vliegen binnen een afstand van 3 km is toegestaan mits er geen bezwaar is bij de exploitant van dat terrein.

In Natura2000 gebieden kunnen beperkingen gelden voor het vliegen met drones. Deze beperkingen kunnen per gebied verschillend zijn en worden opgenomen in een beheerplan en/of toegang beperkend besluit dat doorgaans door de provincie waar het gebied in ligt wordt vastgesteld.

Afbeelding 2: No fly zones boven Nederland

8 | Wetgeving

Vanaf 25 mei van 2018 is de Europese Algemene verordening gegeven bescherming (AVG) van toepassing. Daarmee is de Nederlandse Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verdwenen.

De AVG stelt dat uitsluitend gemeenten cameratoezicht mogen plaatsen in het openbaar. Dat wil zeggen: plaatsen waar iedereen mag komen. Er zijn een aantal regels waar de gemeente zich volgens de AVG aan moet houden; deze worden op de voet gevolgd en onderzocht voor implementatie binnen de gemeente Weert

9 | Faciliteiten

Op dit moment hangt sinds 2013 een vaste dome-camera op de Oelemarkt. Deze camera is een zogenaamde pan-tilt-zoom dome camera (oftewel: koepelcamera). Pan-tilt-zoom wil zeggen dat de camera zowel horizontaal als verticaal kan worden aangestuurd en dat de camera de mogelijkheid heeft om te worden in- en uit-gezoomd.

De kwaliteit van bewaking- en toezichtcamera's is sterk ontwikkeld te laatste vijf jaren. Dat wil zeggen dat de beelden duidelijker zijn en de technieken slimmer zijn geworden.

In de huidige situatie op *afbeelding 3* kan de camera enkel een beperkt deel van de Oelemarkt waarnemen. Een totaal overzicht is er niet. Dat wil zeggen dat als er zich een incident voordoet, waar de camera op dat moment niet op gericht staat er geen beeldopnamen worden geregistreerd. Momenteel neemt de politie contact op met de meldkamer op het moment zich iets voordoet. Op die manier kan de observant de camera sturen en de registratie laten plaatsvinden. Kanttekening daarbij is dat op het moment de observant gaat inzoomen ook enkele deze beelden worden geregistreerd. Het nadeel bestaat dat andere activiteiten op dat moment niet kunnen worden opgenomen.

Afbeelding 3: huidige situatie met één dome-camera op de Oelemarkt

10 | Politie

Het belang van cameratoezicht voor de politie

- **Menselijk toezicht:** cameratoezicht is geen vervanging voor menselijk toezicht. Het heeft voornamelijk een aanvullende functie. Bij de zorg voor veiligheid blijft de zichtbare aanwezigheid van de politie en andere toezichthouders belangrijk.
- **Doseermiddel:** cameratoezicht is wel een goed hulpmiddel voor de politie om een beter beeld te krijgen van de aard, frequentie en omvang van ordeverstoringen. Dit maakt het mogelijk om de inzet van politiemensen beter te kunnen inschatten en doseren.
- **Bescherming:** verder kan cameratoezicht in belangrijke mate bijdragen aan de veiligheid van politiemensen, toezichthouders en andere hulpverleners. De mogelijkheid van herkenning op basis van beelden, kan potentiële daders ervan weerhouden zich gewelddadig(er) te gedragen.

11 | Cijfers 2017 & 2018

Hoewel deze rapportage is geschreven als evaluatie voor 2018 zijn ook de cijfers van 2017 meegenomen in het totaaloverzicht. De onderstaande cijfers tonen aan hoe vaak het cameratoezicht effectief is geweest in zowel 2017 als 2018. De cijfers zijn op basis van politiegegevens.

Aantal camera's	1
Aantal incidenten op beeld	13
Aantal keren cameratoezicht live opgeroepen	50
Opsporing a.d.h.v. camerabeelden	10
Vervolgging a.d.h.v. camerabeelden	6

12 | Financieel

12.1 Jaarlijkse kosten cameratoezicht

Live uitkijken van de camerabeelden in Roermond	€ 8.640,-
Abonnementskosten	€ 1.260,-
Totaal	€ 9.900,-

12.2 Kosten cameratoezicht 2018

Tot mei 2018 zijn de camerabeelden live uitgekeken in Roermond. De beslissing is gemaakt om het live uitkijken van de camerabeelden stop te zetten.

Live uitkijken van de camerabeelden in Roermond tot mei: (8640 / 12 x 4)	€ 2.880,-
Abonnementskosten	€ 1.260,-
Totaal	€ 4.140,-